

верхность — най высокыѣ горы, дълбокыѣ долины, от-носительно на земныйѣ шарѣ сж по мѣнчкы; отъ колкото неравностыѣ на протокалыѣ, и слѣд. николко не измѣня-вжѣ шарообразныйѣ видѣ на земжѣ.

Испослѣ ный ще покажемъ по тѣченъ способъ какъ да ся опредѣля величината на земный радиусъ.

Задаткъ 1. Наблюдательтъ ся намира една върста високо надъ земжѣ; да ся опредѣли радиусътъ на горизонтътъ когото той вижда, като ся знае че радиусътъ на земжѣ $e = 6000$ върсты. *Отг.* 109,5 върсты.

II.

Денонощно мърдание на небесный сводъ.

5. ВИДИМО МЪРДАНИЕ НА НЕБЕСНЫЙ СВОДЪ. Нека мнѣмъ сега да разглѣдаме оныя явления, кои ся извърш-вжѣ на небесный сводъ. Явленнето, кое преди сичко ся представя на вниманието ны, е неизмѣнната, правилната, послѣдователната промяна на днытѣ и ноцытѣ, съ която ся измѣнява и видѣтъ на самото небе. Сѣкы день сутренъ слънцето ся искачва въ еднж часть на небето, издига ся по небесный сводъ и ся скрива вечеръ въ стърнжѣ на небето, коя е противоположна на оная, отъ дѣто то е истекло. Стър-ната горизонтътъ, дѣто истича слънцето ся нарича *Истокъ*; а оная, дѣто то залязва — *Западъ*.

Подиръ залязването на слънцето свѣтътъ малко по малко исчезва, деньтъ ся замѣнява съ ноцѣжѣ. Небето, кое цялъ день ся виждаше свѣтло-синѣ, става черно; връхъ него ся показвжѣ много бляскавы точки, кои ся наричжѣ *звѣзды*. Нека забелѣжимъ че звѣздытѣ денемъ не исчез-вжѣ отъ небесный сводъ, нъ тогава не ся вижджѣ отъ това, защото свѣтътъ имъ е твърдѣ слабъ като го сравнимъ съ свѣтътъ на слънцето; съ хубавъ телескопъ можемъ и денемъ да видимъ звѣздытѣ, защото телескопътъ събира